

δρίων πραχθήσονται, καὶ αἱ ἐκδικήσεις κατὰ τὸ πρεπωδέστερον τῆ ἡμετέρα δικαιοσύνη καὶ τῆ ὁμῶν φιλότητι φανερωθήσονται, καὶ ἐν εἰρήνῃ διαμένοντες εὐφρανθήσομεθα. εἴητε ἐν ἄπασιν εὖ ἔχοντες.

Ἰουλίου ἰ ἐν Κωνσταντινουπόλῃ.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et caeruleo.

A tergo: R^{ta} die 9. augusti 1480.

XVIII. (1481) mense aprili.

Sultanus Muhammed II. cum duce Venetiarum, Ioanne Mocenigo, paciscitur de confiniis.

Ἐνδοξότατε, ἐκλαμπρότατε, ὑπέρτιμε δοῦξ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κῦρ Ἰωάννη. τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα χαιρετισμὸν μετὰ τῆς προσηκούσης διαθέσεως πέμπω τῆ αὐθεντία σου. γνωστὸν ἔστω τῆ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία τῶν Βενετιῶν, ὅτι πρὸ τῆς ἄλλης ὁ ἐντιμότετος ἀποκρισιάριος κῦρ Νικόλαος Κόκος ἀνέφερε τῆ βασιλείᾳ μου περὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν συνόρων τοῦ τε Παστροβικίου καὶ Ζούπας καὶ Ἀντιβάρου καὶ Οὐλκίνου, ἔτι δὲ περὶ τῶν συνόρων Ναυπάκτου καὶ Μορέου, περὶ τε τῶν περιχώρων Μεθώνης καὶ Κορώνης, Μονεμβασίας τε καὶ Ναυπλίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν πολλοὺς εἰς διόρθωσιν αὐτῶν, ἐκεῖνοι δὲ ἀπελθόντες οὐκ ἐποίησαν, καθὼς ἦν ἀρέσκον τῆ τε βασιλείᾳ μου καὶ τῆ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν· διὰ τοῦτο μετὰ ταῦτα ἡ βασιλεία μου ἐξελέξατο τὸν πιστότατον δοῦλον αὐτῆς Σονάνπειν, ὡς πείραν ἔχοντα πολλὴν τῶν τοιούτων πραγμάτων, ὅστις ἀπελθὼν εἰς τοὺς εἰρημένους τόπους ἐξετάσει καλῶς καὶ διορθώσει πάντα, ὡς ἔστι πρέπον καὶ δίκαιον, καὶ ἀπελθὼν νῦν ὑπέστρεψεν ἐνταῦθα, καὶ ἀνέφερε πάντα τῆ βασιλείᾳ μου. ἡ δὲ βασιλεία μου ἀπεδέξατο πάντα καὶ ἐπεκύρωσε. καὶ περὶ μὲν τοῦ Παστροβικίου καὶ Ζούπας οὕτως ἐμαρτύρησαν οἱ ὄντες ἐκεῖ ἐπιστήμονες ἄνθρωποι, ὅτι οἱ εἰρημένοι τόποι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Τζερνοβίκη, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν ἦν δίκαιον, ἵνα οὗτος ὁ τόπος ἡμέτερος ᾗ, ἀλλ' ἐπεὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἀφ' ὁμῶν τῶν Βενετιῶν ἐλθόντες ἐμαρτύρησαν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν τῶν Βενετιῶν, οὕτως δὲ ἀνέφερε πρὸς τὴν βασιλείαν μου καὶ ὁ εἰρημένος πιστὸς δοῦλος τῆς βασιλείας μου, καὶ ὅτι συνεχεῖς εἰσι ταῖς χώραις τῶν Βενε-

τιῶν, διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὴν καθαρὰν ἀγάπην καὶ φιλίαν ἡμῶν ἀπεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὡσι πάλιν τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως, ἀμετατρέπτως τε καὶ ἀμετακινήτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι περὶ τοῦ συνόρου τοῦ λεγομένου Μπάρ, καθὼς ὁ εἰρημένος πιστὸς δούλος τῆς βασιλείας μου ἐχώρισεν αὐτὸ, οὕτως στέργω καὶ ἀποδέχομαι καὶ ἐπιβεβαιῶ, ἵνα ἡ ἀμετάτρεπτον ἔστι δὲ τοῦτο τὸ σύνορον τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπὸ νότου ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἔρχεται τὸ ἀκρωτήριον τὸ λεγόμενον Βολίτζαν, εἶτα ὄλην διερχόμενον τὴν βράχιν διέρχεται καὶ τὸν πρόποδα τοῦ μεγάλου βουνοῦ τοῦ ὄντος πρὸς τὸ κάστρον, εἶτα ἀνέρχεται εἰς τὸν βουνὸν τὸν λεγόμενον Δεσίνα, ἀπ' αὐτοῦ δὲ διερχόμενον κατανατᾶ εἰς βουνὸν λεγόμενον Βαρσόνα· ταύτην οὖν τὴν περιοχὴν σὺν τοῖς ἐν αὐτῇ ἑπτὰ χωρίοις ἀπεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἡ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀμετακινήτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι δὲ περὶ τοῦ συνόρου τοῦ Οὐλκινίου, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ κατανατᾶ εἰς τὸ Μπελέπορτον τὸν βουνὸν, εἶτα εἰς βουνὸν λεγόμενον Κόντον καὶ πάλιν εἰς ποταμὸν λεγόμενον Μολίνα, εἶτα διαβαῖνον τὸν ποταμὸν καὶ διερχόμενον παρὰ τὸν λόγγον κατέρχεται εἰς λίμνην λεγομένην Κάνινα, καὶ ἀπὸ τῆς λίμνης πληροῦται εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦτο τὸ σύνορον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ τριῶν χωρίων ἀνεφῆνατο ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἡ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν. ἔτι περὶ τοῦ συνόρου τοῦ Ναυπάκτου, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Ὀφιδάρου καὶ ἀνερχόμενον διέρχεται ὑπὸ τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Βρομιάριν καὶ πάλιν διερχόμενον τὸν ποταμὸν ἀνέρχεται εἰς τὴν πηγὴν τὴν λεγομένην Πλάκα καὶ εἰς τὴν χώραν τὴν λεγομένην Ζιλιτζάν καὶ διέρχεται ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ παρὰ τὴν χώραν τὴν λεγομένην Ἀχιλλίαν, εἶτα ἀνέρχεται ἕως Ὀρθοπλάκας, καὶ ἀπ' αὐτῆς γυρίζει πρὸς μεσημβρίαν καὶ κατέρχεται ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου Κορμόσδου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ κατανατᾶ εἰς ἕτερον ποταμὸν λεγόμενον Τάρναν, εἶτα κατέρχεται εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ βουνοῦ, ὅπου κατανατῶσιν οἱ δύο ποταμοὶ εἰς τόπον λεγόμενον Μόρνον, καὶ ἀπὸ τοῦ Μόρνου πληροῦται εἰς τὴν θάλασσαν· ταύτην τὴν περιοχὴν ἐμαρτύρησαν, ὅτι ὑπάρχει σύνορον τοῦ Ναυπάκτου, ἀλλὰ ὁ κῆρ Δαρεῖος, ὃς ἦν μετὰ τοῦ εἰρημένου δούλου τῆς βασιλείας μου, καὶ ὁ καπετάνος τοῦ Ναυπάκτου οὕτως εἶπον· ὅτι τὰ

ἀληθινὰ σύνορα τοῦ Ναυπάκτου εἰσὶν ἀπὸ τοῦ Φραγγοκεφάλου καὶ τῆς Κόκας· ἐπειδὴ οὖν τὰ εἰρημένα ὄρια ἦσαν στενὰ, συγκαταβαίνουσα ἡ βασιλεία μου διὰ τὴν εἰρήνην ἐκ τῶν εἰρημένων τόπων προσέθηκα τοῖς εἰρημένοις ὄριοις τὸν τόπον τὸν ἀπὸ τοῦ Μόρνου, ὃς καὶ Διπόταμον λέγεται, ὑπὸ τὸ Λαμπινὸν, καὶ διερχόμενον τὸν ποταμὸν, ὃς καὶ Ζιμπόζια λέγεται, κατέρχεται παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἕως θαλάσσης, τοῦτον τὸν τόπον σὺν τοῖς περιεχομένοις αὐτῷ ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ἵνα ἢ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀπαρασαλεύτως ἄνευ λόγου τινός. ἔτι περὶ Μεθώνης καὶ τῶν περὶ αὐτὴν χωρίων ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ὅτι ὅσα χωρία ἐν ταῖς χερσὶν τῶν Βενετιῶν καὶ νῦν ἔτι εἰσὶν, ἵνα ὡς πάλιν τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν βεβαίως καὶ ἀπαρασαλεύτως ἄνευ τινός λόγου, καὶ πάλιν, ὅσας χώρας ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ δεσπότη ἐλαβον ἐγὼ καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρώτης ἀγάπης ἦσαν ἡμέτεροι, καθὼς ἐξετάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐμήνη τῆς βασιλείας μου καὶ κυροῦ Δαρείου μετὰ χρησίμων ἀνθρώπων, διὸ καὶ εἰς τρόπον τιμαρίου τοῖς ἡμετέροις ἐδόθησαν δούλοις, ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ἵνα ὡς πάλιν ἡμέτεροι ἄνευ λόγου τινός καὶ ὀχλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν. περὶ δὲ τῆς Κορώνης, καθὼς διεχώρισαν τὸ σύνορον αὐτῆς ὃ τε εἰρημένος πιστὸς δούλος τῆς βασιλείας μου καὶ κῆρ Δαρείος καὶ ὁ τῆς Κορώνης καπετάνιος, στέργω τοῦτο καὶ ἀποδέχομαι καὶ ἐπιβεβαιῶ, ἵνα ἢ ἀμετάτρεπτον καὶ ἀπαρασάλευτον. ἔτι περὶ τῆς Μονεμβασίας, καθὼς διεχώρισαν τὰ σύνορα αὐτῆς οἱ εἰρημένοι, ἔστωσαν καὶ αὐτὰ βέβαια καὶ ἀμετακίνητα. ἔτι περὶ τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἄργους καὶ τῶν μεθωρίων αὐτῶν ὀρίζει ἡ βασιλεία μου, ὅτι καθὼς οἱ εἰρημένοι διεχώρισαν αὐτὰ, ἵνα ὡς βέβαια καὶ ἀμετάτρεπτα. περὶ δὲ τοῦ Θερμιτζίου καὶ τῆς ἀλικῆς αὐτοῦ καὶ Καστριτζίου, ἃπερ ἐν τοῖς ἡμετέροις καταστίχοις ἐγράφησαν καὶ εἰς τρόπον τιμαρίου ἐδόθησαν τοῖς ἡμετέροις δούλοις, οὕτω γὰρ ἀπεφήγαντο καὶ οἱ ἐκεῖσε ἐπιστήμονες ἄνθρωποι, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐμήν καὶ αὐτὰ ἐξουσίαν ἦλθον, ὅτε ἐπῆρα τὸν Μορέαν, καὶ ἕως τοῦ νῦν τὰ περίχωρα αὐτῶν οἱ ἡμέτεροι νέμονται δούλοι· ἀλλὰ διὰ τὴν ἡμῶν ἀγάπην καὶ καθαρὰν φιλίαν καὶ διότι προσεχώσῃ τοῖς ἡμετέροις τόποις, ἔστωσαν τῇ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν, αὐτὰ δηλονότι τὰ εἰρημένα κάστρη, ἔστω δὲ καὶ τόπος αὐτοῖς περὶ αὐτὰ, ὅσον ἀναγκαίως χρήζουσι, τοὺς δὲ περὶ αὐτὰ τόπους,

οὐς οἱ ἡμέτεροι νέμονται δοῦλοι, νεμέσθωσαν ἄνευ λόγου τινὸς καὶ ὑγλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν. τὸ δὲ Τζιβέριν, ὅπερ ἐστὶ κεχαλασμένον νῦν, ἔστω μὲν τῇ αὐθεντίᾳ τῶν Βενετιῶν, μὴ κτισθῆτω δὲ, ὁμοίως καὶ ὅσοι μύλοι εὐρεθῶσιν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ, ἥτις μέλλει γενήσεσθαι, ἔστωσαν καὶ οὗτοι τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, τὸν δὲ περὶ αὐτοὺς τόπον, ὅντινα ἡμέτεροι νέμονται δοῦλοι, νεμέσθωσαν ἄνευ λόγου τινὸς καὶ ὑγλήσεως τῆς ἀφ' ὑμῶν, ὡς δεδήλωται.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo. Apographum extat in libro Commemorialium XVI. f. 150. sub titulo: Mahamet ad Ill. dominium circa eonfinia ob adventum domini Nicolai Cauco oratoris ad eundem. Versio lat. f. 150—151 cum adnotatione: El data non era nelo autentico, ma per coniectura è del 1481 ultimi aprilis.

XIX. 1481. 30. maii.

Sultanus Bajazet duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat mortem sultani Muhammed, promittitque novum foedus.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς καὶ μεγάλου ἀμοιρᾶ, σουλτάν Παϊαζήτη, πρὸς τὸν ὑψηλότετον καὶ ἐκλαμπρότατον καὶ μεγαλοπρεπέστατον καὶ πανευτοχέστατον Ἰωάννην Μοτζενίγον καὶ μέγαν δοῦκαν τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἐξῆς. Τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα καὶ τετιμημένον χαιρετισμὸν νὰ δέξηται ἡ ἐκλαμπρότης σου ἐκ τῆς αὐθεντίας μου. γνωστόν ἔστω τῇ λαμπροτάτῃ καὶ περιφανεστάτῃ αὐθεντίᾳ ὑμῶν, ὅτι ὀρισμῶ τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ, τοῦ συνέχοντος τὴν πᾶν καὶ ἐξουσίαν ἔχοντος ζωῆς καὶ θανάτου, πῶς ὁ ὑψηλότετος καὶ ἐκλαμπρότατος ὁ σουλτάν Μουχαμέτης, ὁ ἀαίδιμος πατήρ μου, δέδωκε τὸ κοινὸν χρέος, καὶ κοιμηθεὶς ἀπήλθεν ἀπὸ τῶν ἐνθάδε, ὅπου πάντες ἀπελευσόμεθα, καὶ ἔδωρήσατο ἡμῖν αὐτὸς ὁ θεὸς πᾶσαν τὴν βασιλείαν καὶ ἐξουσίαν ἐκείνου καὶ αὐθενσίαν. καὶ ἴδῃ γεγονεν ὁ ὀρισμὸς τοῦ θεοῦ, καὶ προσκυνούμεν αὐτοῦ τὸν ὀρισμὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θέλημα· ἐπεὶ οὖν τοῦτο γεγονός, γράφομεν μετὰ καθαρᾶς ἀγάπης καὶ διαθέσεως πρὸς τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα, δεικνύοντες τὴν ἡμετέραν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, καὶ ὡς ἀποδεχόμεθα τὴν μεθ' ὑμῶν εἰρήνην· ἔστιν οὖν πρέπον ἅμα καὶ δίκαιον, ἵνα καὶ ἡ αὐθεντία ὑμῶν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὸν ὄρκον, ὃν εἴχετε

μετὰ τοῦ ἀοιδίμου πατρός μου, ἔχητε καὶ μετὰ τῆς αὐθεντίας μου, διότι καὶ ἡ αὐθεντία μου στέργει καὶ ἀποδέχεται καὶ βεβαιοῖ τὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην, ἣν ἐποιήσατε μετ' ἐκείνου καὶ ἐπαγγέλλεται, ὅπως καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἶη καὶ βεβαιότερα καὶ κρειττοτέρα, ἐπεὶ μείζον τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ οὐδέν ἐστι ταύτην καὶ ὁ θεὸς ἀποδέχεται, αὕτη πάντα τὰ δίκαια τηρεῖ καὶ εὐφροσύνην καὶ κέρδος προξενεῖ καὶ ἀλυπίαν, τὸ δὲ ἐναντίον, ἤγουν ἡ μάχη, καὶ τοῦ θεοῦ ἐναντίον ἐστὶ καὶ πάντα προξενεῖ τὰ κακά. διὰ τοῦτο πρέπον ἐστὶ τῇ ὑψηλοτάτῃ ὑμῶν αὐθεντία, ἵνα στείλητε ἀποκρισιάριον εἰς τὴν Πόρταν μου εἰς βεβαίωσιν καὶ μόνιμον στερεότητα τῆς καλῆς ἀγάπης καὶ φιλίας, καὶ ποιήσωμεν ὀρκομοτικὸν ἀσφαλές, καὶ οὕτως στελοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἀποκρισιάριον μετὰ τοῦ ἐλευσομένου ἀποκρισιαρίου ὑμῶν πρὸς τὴν ὑμῶν ὑψηλότητα, ὅπως βεβαιωθῇ καὶ στερεωθῇ καὶ παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ μένη ἀσάλευτος ἡ ἀγάπη μέχρι τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς. ταῦτα νῦν γράφομεν καὶ δηλοποιούμεν καὶ πληροφοροῦμεν πρὸς τὴν αὐθεντίαν ὑμῶν, καὶ τὰ πλείω, ἃ συνετύχομεν μετὰ τοῦ ἀποκρισιαρίου σας, τοῦ μισέρ Νικολῶ Κόκα, ἀναγγελεῖ αὐτὸς εἰς πλάτος ὑμῖν.

Ματίφ λ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ,αυπα'.

Apographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 168. cum versione itala.

XX. 1481. 16. septembris.

Sultanus Bajazet duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, nunciat conditiones pacis.

† Μέγας βασιλεὺς καὶ ὑπέρτατος αὐτοκράτωρ, ἐλέφ θεοῦ ἐξουσιαστῆς πάσης δύσεως καὶ ἀνατολῆς, ἀναξ τροπαιοῦχος, σουλτάν Παγηςζήτ χάν, τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ ὑψηλοτάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ καὶ περιφανεστάτῳ κυρίῳ, Ἰωάννη Μουσενέγω, θεοῦ χάριτι δουκὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἐξῆς, τοῦ ἡμετέρου δὲ κράτους φίλῳ φιλιτάτῳ καὶ ποθεινοτάτῳ, ἀξιοπρεπῇ καὶ φιλικῶν χαιρετίσματα κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν. ἐπειδὴ ἡ ἐκλαμπροτάτη αὐθεντία τῆς Βενετίας ἔστειλε πρὸς τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου τὸν ἔνδοξον καὶ τετιμημένον ἄρχοντα αὐτῆς κύριον Ἀντώνιον καβαλέριον Βικτούριον ἕνεκεν τῆς εὐφημῆσεως τῆς παρὰ θεοῦ δωρηθείσης μοι πατρικῆς βασιλείας καὶ διὰ βεβαίωσιν τῆς παλαιᾶς ἀγάπης, ἣτις ἦν μεταξύ τοῦ ἐν μακαρίοις ἀοιδίμου καὶ βασιλέως τοῦ πατρός μου

καὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης ἀθθεντίας τῆς Βενετίας, ἐποίησε δὲ ὁ εἰρη-
 μένος ἀποκρισιάριος ὡς ἄξιος καὶ φρονιμώτατος πρέσβυς, καὶ ἀνέφερε
 καλῶς πρὸς τὴν βασιλείαν μου, ἅπερ ἀνέθηκεν αὐτῷ ἡ ἐκλαμπρο-
 τάτη ἀθθεντία τῆς Βενετίας, καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπεδέξατο αὐτὸν
 καὶ τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν, καὶ πάντα τὰ ἀνατεθημένα αὐτῷ ἐνωτισα-
 μένη εὐφράνθη ἡδέως ἐπ' αὐτοῖς, διὰ τοῦτο καὶ εὐχαριστεῖ τῇ ἀθ-
 θεντία τῆς Βενετίας ἕνεκεν τῆς φιλίας τῆς καθαρᾶς αὐτῆς τῆς με-
 ταξὺ ἡμῶν· οὕτω γὰρ ἐλπίζομεν διατεθῆναι αὐτὴν πρὸς τὴν ἐμὴν βα-
 σιλείαν, ὡςπερ καὶ ἐγένετο, διὰ τοῦτο, ὡς εἴρηται, καὶ ἡδέως εὐ-
 φράνθημεν· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὸ ἐκδημῆσαι τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα
 μου ὁ θεὸς ἐμέ ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν κατέστησεν,
 οὕτω ἐμοὶ ἔδοξε πρέπον, ἵνα τὴν μεταξὺ ἡμῶν παλαιὰν φιλίαν, ἣν
 ἐδεξάμεθα, μετὰ τῆς ἀρχῆς καὶ ἡμεῖς ἀνακαινίσαντες ἐπιβεβαιωσώ-
 μεθα, ἐλπίζοντες, ὅτι συμφέρον οὐ μόνον ἡμῖν ἔσται, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἀμφοτέρων τόποις τε καὶ ὑπηκόοις· ὅθεν πολλὰ περὶ τούτου διαλε-
 χθέντων ἡμῶν, ἡ βασιλεία μου παρατίθησι τὰ δύο ταῦτα κεφάλαια,
 ἐν μὲν, ὅτι τὰς πεντήκοντα χιλιάδας τὰ φλουρία, ἃ ἐναπηλείφθησαν
 χρέος ἀπὸ τῶν καιρῶν τοῦ μακαρίτου βασιλέως τοῦ πατρός μου,
 κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν, χάραμα μεμετρημένον τετελεσμένον ἀπο-
 στείλαντες τῷ κράτει τῆς βασιλείας μου, χάριν τῆς ἡμῶν φιλίας χα-
 ρίζομαι τὰ φλουρία, τὰς καθ' ἕκαστον χρόνον τεταγμένας εἰς τόπον
 δώρων δέκα χιλιάδας· ἄλλο δὲ, ὅτι ἐκ τῶν δέκα χιλιάδων τῶν φλου-
 ρίων τῶν τεταγμένων ἀπὸ τῆς ἐκλαμπροτάτης ἀθθεντίας τῆς Βενετίας
 πρὸς τὴν βασιλείαν μου διδόναι καθ' ἕκαστον χρόνον, αἱ πέντε χιλιά-
 δες ἐρχόμεναι καθ' ἕκαστον χρόνον πρὸς τὴν βασιλείαν μου εἰς τόπον
 δώρων, τὰς ἄλλας πέντε μετὰ τῶν πεντήκοντα χιλιάδων τῶν φλωρίων
 ἀφήμι. ταῦτα εἰσὶ τὰ δύο κεφάλαια· ὁποῖον γοῦν ἐκ τῶν δύο ἡ ἀθ-
 θεντία τῆς Βενετίας βούλεται στέργειν, δηλωθήτω ἡμῖν διὰ γραμμά-
 των αὐτῆς, ἵνα ἡ ἀγάπη ἡ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ μακαρίτου τοῦ πατρός
 μου γενομένη κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν τῆς βασιλείας μου βεβαία
 καὶ ἀμετάτρεπτος γένηται, καὶ πάντες ἄνθρωποι καὶ πραγματεῦται
 τῆς ἀθθεντίας τῆς Βενετίας εἰς τοὺς ἡμετέρους θεοφρουρήτους τό-
 πους ἐρχόμενοι καὶ ἀπερχόμενοι ποιῶσι τὰς δουλίας αὐτῶν μετὰ
 πάσης ἀδείας, μηδενὸς ὄντος τοῦ ἐμποδίζοντος. εἰ δὲ οὐδὲν ἐκ τῶν
 δύο τούτων κεφαλαίων ἡ ἀθθεντία τῆς Βενετίας στέργει, ὅπερ εἰ

συμβῆ, ἀπρεπές ἐστί, τότε ἐπὶ τῷ θείῳ προορισμῷ πάντα ἀναθῶμεν καὶ τὸ προορισθὲν κατὰ τοῦ θεοῦ εὐάρεστον γενήσεται θέλημα. εὐτυχῶν εἴης. μηνὶ Σεπτεβρίῳ ἰς' ἐν ἔτει ωπς' τῆς προφητικῆς μετοικεσίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Aprographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 170.

XXI. (1482) 12. ianuarii.

Sultanus Bajazet Venetias mittit legatum cum conditionibus pacis.

Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμοιρὰ σουλτάν Παγιαζήτ χάν πρὸς τὸν ὑφιλότατον, γαληνότατον, ἐκλαμπρότατον καὶ περηφανέστατον κῆρ Ἰωάννην Μωζενέγων καὶ μέγαν δούκαν τῆς Βενετίας καὶ τοῦ ἐξῆς τὸν ἄξιον, πρέπωντα καὶ τετιμιμένων χαιρετησμών νὰ δεξιῆτε ἢ ἐκλαμπρότισου ἐκ τῆς αὐθεντίας μου. ἢ ἐκλαμπρότισου ξεύρι, πὸς οἱ γονῆς μου καὶ ὁ μακαρίτης ὁ πατήρ τῆς αὐθεντίας μου, ὁ σουλτάν Μουχαμέτ χάν, ἤχασιν ἀγάπην καὶ καλὴν φηλήαν μετὰ τὴν ἐκλαμπροτάτην καὶ περιφανεστάτην αὐθεντίαν τῆς Βενετίας, νὴν δὲ πάλην ἢ ἐκλαμπρότισου καὶ ἢ αὐθεντία τῆς Βενετίας ἐδίξα-
τεν πρὸς τὴν αὐθεντίαν μου καλὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, διὰ τοῦτο ἢ αὐθεντία μου ἔστερξεν νὰ πηήσῃ καλὴν καὶ στερεὰν ἀγάπην εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, καθὸς διαλαμβάνουσιν τὰ κεφάλαια τὸν ὀρκω-
τικόν μας, τὸ ὄπῆον στέλνομεν μετὰ τὸν ἀποκρισιάριον σας, μὲ τὸν μισέρ Ἀντόνηο Βητούρι, καὶ ἂν δόσι ὁ θεὸς καὶ ἔλθῃ πρὸς τὴν αὐ-
θεντίαν σας, καὶ θέλετεν μάθῃ, ὅσων διαλαμβάνουσιν τιαῦτα καιφά-
λαια, τὸ ὄπῆον δὲ ἡμεστεν θαρατῆ, θέλετεν στέρξῃ καὶ βεβεόσι τὰ
τοιαῦτα καιφάλαια. καὶ διὰ τὰ σύνορα οὗτος ἐβεβεόσαμεν, ὅτι τὰ πα-
λεὰ καὶ τὰ τεταγμένα σύνορα, ἤγουν ὅπου ἐξ ἀρχῆς μέχρι τὴν σή-
μερον ἦταν καὶ ἔνε εἰς τὴν ἵποταγὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν σας, πάλ-
ην νὰ τὰ ἔχεται, ὅσων φήλεται διὰ γραφῆς τοῦ μακαρίτι τοῦ πα-
τρός μου· ἀλλὰ ἐπηδὶ ὁ ἀποκρισιάρι σας ἐληπείθην διὰ τὰ σύνορα τῆς
Μωθόνης καὶ τοῦ Ναυπλήο καὶ τοῦ Οὐλκονήο, λέγων, ὅτι οὐδὲν ἐδώ-
θησαν τὰ τεταγμένα σύνορα, καὶ διὰ τοῦτο στέλνει ἢ αὐθεντία μου
καλοὺς καὶ ἐμπηστευμένους ἐμήνηδες, διὰ νὰ παγένουσιν εἰς τοὺς οἰ-
ριμένους τόπους μὲ τοὺς ῥετούρι σας, νὰ ἴδουν καὶ νὰ ἐξετάξουν, καὶ ὅτι
σας τιχένη μὲ τὸ δίκαιο, νὰ στρέφητε πρὸς ἐσάς. καὶ ὁ εἰρημένος
ἀποκρισιάρι σας ἐποίησεν τὸ ἀποκρισιάρικην του, καθὸς ἔπρεπεν, τὸ

ὄπῃον πάλιν στέλνομεν με τιμὴν πρὸς τὴν αὐθεντίαν σας, καθὼς ἀπετὶ ἡ στερεὰ καὶ ἀσάλευτος ἀγάπη, τὴν ἔχωμεν ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ θαροῦμεν, ὅτι ἀπὲ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φηλήα νὰ αὐξάνη καὶ νὰ διαμένη αὐτος, ὅτι ἡ φήλη μας νὰ χέροντε καὶ οἱ ἐχθροὶ μας νὰ θλήβοντε. καὶ διὰ βεβέουσιν τῆς ἡριμένης ἀγάπης καὶ φηλήας στέλνομεν καὶ ἡμῆς τὸν ἀποκρισιάριό μας πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας, ἀπ' αὐτόν δὲ θέλετε μάθη, τὸ ἔχη ἀνάθεσιν ἀφ' ἡμῶν.
 μ η ν ἰ ι α ν ο υ α ρ ἰ ῖ β ἔ ν τ ῆ Ἰ α ν δ ρ ι α ν ο ὕ π ο λ η.

Orig. chart. tabulariū Veneti cum signo imperatoris aureo, caeruleo et viridi.

XXII. 1482. 12. ianuarii.

Sultanus Bajazet et Venetorum legatus Antonius Vecturius conditiones pacis constituunt.

Ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοιρὰς σουλτάν Παιαζήτης, υἱὸς τοῦ μακαρίτου σουλτάν Μουχαμέτ, ἔβαλον εἰς τὸν νοῦν μου, ἐπειδὴ οἱ πρόγονοι μου καὶ ὁ ἀοίδιμος πατὴρ τῆς αὐθεντίας μου εἶχασιν καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν γαληνότατον δοῦκαν τῆς Βενετίας καὶ αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, εἰδὼν, ὅτι ἀπὸ τὴν λεγομένην ἀγάπην γίνονται πολλὰ καλὰ, ἐπεὶ μεῖζον τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ οὐδὲν ἐστίν, ἡθέλησα καὶ ἐγὼ νὰ βεβαιώσω καὶ νὰ στερεώσω καὶ νὰ ποιήσω νέαν ἀγάπην καὶ καλὴν φιλίαν μετὰ τὸν γαληνότατον καὶ περιφανέστατον δοῦκαν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, ἦλθε δὲ εἰς τὴν αὐθεντίαν μου ὁ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐνδοξότατος ἄρχων, ὁ μισερ Ἀντώνιος Βικτόρις, καβαλάρης καὶ ἀποκρισιάρης τῆς λεγομένης αὐθεντίας, διὰ νὰ ποιήσῃ τὴν λεγομένην ἀγάπην μετὰ τὰ κάτω γεγραμμένα κεφάλαια, διὰ τοῦτο ἡ αὐθεντία μου ὁμνύει εἰς τὸ σπαθὴν, ὅπου ζώνομαι, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός μου καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ εἰς τοὺς ραδ' προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὸν μέγαν μας προφήτην τὸν Μουάμεθ καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ μουσαφιά, ὅπου κρατοῦμεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ μουτουλμάνοι, καὶ εἰς τὴν πίστιν, ὅπου πιστεύω, καὶ εἰς τὸν θεόν, τὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι νὰ ἔχω μετὰ τοῦ γαληνοτάτου δοῦκα, κυροῦ Ἰωάννου Μοτζενίγω, καὶ μετὰ πάντας διαδόχους, ὅσοι μέλλουσι σταθῆ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν, καὶ μετὰ τῆς αὐθεντίας

τῶν Βενετιῶν, νὰ ἔχω καλὴν καὶ στερεὰν ἀγάπην καὶ φιλίαν με τοὺς
 ἄρχοντας καὶ ἀνθρώπους αὐτῶν καὶ ὅσοι ἐνὶ εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ
 ἐξουσίαν αὐτῶν, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, μέσα καὶ ἔξω τοῦ Στενοῦ,
 με ὅλα τὰ κάστρη καὶ με τὰ καστέλια, νησιά καὶ μετὰ τοὺς τόπους,
 ὅπου σηκόνουσι τὸ σημεῖον τοῦ ἀγίου Μάρκου καὶ ὅσοι θέλουσι ση-
 κόσειν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, καὶ με ὅλους τοὺς τόπους, ὅσοι ἐνὶ εἰς τὴν
 ὑποταγὴν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ἔχου-
 σιν ἕως τὴν σήμερον καὶ μέλλουσι ἐξεῖν καὶ εἰς τὸν μέλλοντα χρό-
 νον, οὕτως εἰς τὴν στερεὰν, ὥσπερ καὶ εἰς τὰ νησιά. τὸ μὲν πρῶτον
 οὐδεὶς ἀνθρώπος τῆς ἀθθεντίας μου νὰ μηδὲν τολμήσῃ ποιήσῃ ζη-
 μίαν ἢ ἐναντίον τῆς ἀθθεντίας τῶν Βενετιῶν, μήτε εἰς τοὺς ἀνθρώ-
 πους αὐτῶν, μήτε εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν· εἰ δὲ γένη, νὰ ὀφείλῃ ἡ
 ἀθθεντία μου νὰ παιδεύει αὐτοὺς κατὰ τὴν αἰτίαν αὐτῶν καὶ νὰ
 ἐλευθερώσῃ τὰς ψυχὰς· καὶ ἡ ἐκλαμπροτάτη ἀθθεντία νὰ ποιῇ τὸ
 ὅμοιον πρὸς ἡμᾶς. ἔτι δὲ ἂν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀθθεντίας μου
 ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἔμπροσθεν ἐπάρῃ τόπον ἢ ἄλλο πράγμα τῆς
 ἀθθεντίας τῶν Βενετιῶν ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους των, πάλιν νὰ ἐπι-
 στρέφεται ἐξοπίσον· τὸ ὅμοιον νὰ ὀφείλῃ καὶ ἡ ἀθθεντία πρὸς ἡμᾶς.
 ἔτι δὲ πάντες οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ ἀνθρώποι αὐτῶν καὶ ὅσοι διαβαί-
 νουν ὡς Βενέτικοι, νὰ ἐμποροῦσι νὰ ἔρχωνται διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θα-
 λάσσης με κάτεργα, με καράβια καὶ με ἄλλα πλεουσίματα εἰς τὴν
 Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὸν Γαλατὰν καὶ εἰς τὸν Τραπεζῶντα καὶ
 εἰς τὸν Καφὰν καὶ εἰς ὅλα τὰ κάστρη καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς ἀθ-
 θθεντίας μου, μέσα καὶ ἔξω τοῦ Στενοῦ, νὰ ἐνὶ σηγούροι καὶ ἐπιβλε-
 πόμενοι ἀπὸ πᾶσαν πειρασμὸν καὶ ζημίαν καὶ ἐγκαρίαν, αὐτοὶ καὶ ἡ
 φαρμελία τους καὶ τὰ πράγματά τους, καὶ εἴ τι ἄρα καὶ ἂν ἔχωσιν,
 καὶ νὰ ἠμποροῦσιν νὰ ἐπιστρέφουσιν εἰς τοὺς τόπους των χωρὶς κα-
 μίαν ζημίαν ἢ ἐναντίωσιν· τὸ ὅμοιον νὰ ὀφείλῃ καὶ ἡ ἀθθεντία πρὸς
 τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀθθεντίας μου. ἔτι καὶ ὁ δοῦκας τῆς Ἀξίας καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ του καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἀνθρώποι αὐτοῦ με τὰ καρά-
 βια των καὶ με ὅ τι ἂν ἔχωσιν, νὰ εἶναι εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς
 τὴν φιλίαν, καὶ νὰ μηδὲν ὀφείλουσι καμίαν δουλοσύνην τὴν ἀθθεντίαν
 μου, ἀμὴ νὰ ἀπερνοῦσιν ὡς Βενέτικοι, καθὼς ἦταν πάντοτε. ἔτι δὲ
 ὅσα κάτεργα καὶ καράβια ἔτζη πραγματευτάδικα καὶ ὅσα ἄρματω-
 μένα τῆς ἀθθεντίας μου ὀπόθεν εὔρεθῶσιν με τὰ βενέτικα, νὰ

ἔχουσι καλὴν συντροφίαν πρὸς ἄλληλα. ἔτι δὲ τὰ κουρσάρικα καὶ κλέπτικα, ὀπόθεν πιαστοῦσιν, νὰ ἔχουν παῖδευσιν. ἔτι ἐάν τις Βενέτικος ποιήσῃ χρέος ἢ ἄλλο κακὸν εἰς τὸν τόπον τῆς ἀθθεντίας μου, οἱ ἄλλοι Βενέτικοι νὰ μηδὲν ἀνέχωνται ὁμοίως καὶ ἡ ἀθθεντία νὰ ποιῆ πρὸς τοὺς ἰδικούς μας. καὶ εἰ μὲν φόγοι σκλάβος βενέτικος καὶ ἔλθῃ εἰς Τούρκου χέρια, καὶ εἰ μὲν γένη μουσουλμάνος, νὰ δίδουν πρὸς τὸν ἀθθέντην τοῦ ἄσπρα α, εἰ δὲ καὶ ἔναι χριστιανός, νὰ στρέφῃται ἐξοπίσω. ἔτι δὲ ἐάν τζακιστῆ ξόλον βενέτικον εἰς τὸν τόπον τῆς ἀθθεντίας μου, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ἐλεύθεροι, καὶ τὰ πράγματα νὰ στρέφονται πρὸς τοὺς νοικοκυρούς· τὸ ὅμοιον νὰ ποιήσουν καὶ αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς. καὶ εἰ μὲν ἀποθάνοι βενέτικος ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον τῆς ἀθθεντίας μου ἄνευ διαθήκης ἢ κληρονομίας, νὰ δοθοῦν τὰ πράγματα αὐτοῦ πρὸς τὸν μπάιλον τῆς Βενετίας, καὶ ἐκεῖ, ὅπου οὐδὲν ἔναι μπάιλος, ἕως τοῦ νὰ γράψῃ ἡ ἀθθεντία, ὅπως νὰ γένη. ἔτι δὲ ἡ ἐκλαμπροτάτη ἀθθεντία νὰ ἔχῃ ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν νὰ στέλνῃ μπάιλον εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν μετὰ τὴν φαμελίαν τοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν, ὁποῖος νὰ ἤμπορῇ νὰ κρίνῃ καὶ νὰ διοικῇ εἰς τὰ πράγματα τῶν Βενετικῶν κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῶν, καὶ ὁ σούμπασις νὰ ὑφείλῃ νὰ τὸν δίδῃ βοήθειαν καὶ συνδρομὴν. ἔτι ὅτι οἱ ἄλλοι οἱ Βενέτικοι καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀθθεντίας, ὅπου ἐπιάστησαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς μάχης, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται ἐλεύθεροι καὶ θέλουσι γένειν ἐλεύθεροι, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μετὰ τὸ ἐλευθεροχάρτιν τοὺς νὰ ἤμποροῦσιν γὰ παγένουσιν ἐλεύθερα ἀπὸ τὸν τόπον μου μετὰ τὴν φαμελίαν τοὺς καὶ μετὰ τὰ πράγματά τοὺς εἰς τὸν τόπον τῆς ἀθθεντίας τῶν Βενετικῶν ἄνευ λόγου τινός. ἔτι διὰ νὰ λείψουσι τὰ σκάνδαλα τὰ διὰ μέσον ἡμῶν, τὰ ὁποῖα σκανδαλίζουσι καὶ βλάπτουσι τὴν ἀγάπην μας, ὀρίζει ἡ ἀθθεντία μου, ὅτι εἰς ὅλους μου τοὺς τόπους, ὅπου μέλλουσι νὰ ἐξέβουσι κάτεργα ἢ φούσταις ἢ ἄλλα πλεοσίματα ἀρματωμένα κλεπτικὰ χωρὶς καπετάνον τῆς ἀθθεντίας μου, οἱ παραβοκύροι τῶν λεγομένων ξόλων νὰ ὑφείλουσιν νὰ δίδουσι καλὴν σηγοῦραν ἐγγήρουν εἰς τοὺς κατίδας καὶ εἰς τοὺς σουμπάσιδας τοῦ τόπου ἐκείνου, διὰ νὰ μηδὲν ποιήσουσι ζημίαν εἰς τοὺς τόπους τῆς ἐκλαμπροτάτης ἀθθεντίας τῶν Βενετικῶν· καὶ ἂν οἱ παραβοκύροι διαβουῦσι χωρὶς καλὴν ἐγγήρουν, νὰ εἶναι αἵτιοι καὶ νὰ παιδεύωνται ὡς πταίσταις· εἰ δὲ καὶ ποιήσουσι καμίαν ζημίαν εἰς τοὺς τόπους

τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας, νὰ στρέφονται αἱ ζημίαι, καὶ οἱ κακο-
 ποιοὶ νὰ παιδεύωνται κατὰ τὸ πταίσιμόν τους. ἔτι δὲ εἰς τὴν πρῶ-
 τὴν ἀγάπην ἦτον ἓνα κεφάλαιον, ὅπου ἐποίησαν ἀναμέσον τοῦ μακα-
 ρίτου πατρός μου καὶ τῆς αὐθεντίας τῶν Βενετῶν, ὅτι ὁ μπάιλος
 τῆς αὐθεντίας ἐχρεώσθη νὰ διδῇ τὴν αὐθεντίαν του κατ' ἔτος δου-
 κάτα ῥ ἀπὸ τὴν πράξιν τῆς πραγματίας· τῶρα δὲ διότι ἡ αὐθεντία
 τῆς Βενετίας ἐδείξεν πρὸς ἡμᾶς καλὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν, διὰ
 τοῦτο γὰρ ποιοῦσα ἡ αὐθεντία μου ταῖς λεγομέναις δέκα χιλιά-
 δαις φλουρία πρὸς τὴν αὐθεντίαν καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν
 νὰ μὴδὲν ἠμπορῇ κανεὶς νὰ ζητῇ τὰ εἰρημένα φλουρία. ἔτι δὲ ἦτον
 καὶ ἄλλον κεφάλαιον, ὅτι διὰ πᾶσαν ἀφορμὴν καὶ διὰ νὰ εὖγη πᾶσα
 ἀκάνθαλον ἀναμέσον αὐτῶν, ἡ αὐθεντία τῆς Βενετίας ἕστερξε νὰ
 δώσῃ τὴν αὐθεντίαν τοῦ φλουρία ῥ, ἀπὸ τὰ ὅποια φλουρία ἐπλήρω-
 σεν ῖ, καὶ ἄλλες πενήντα χρευστῇ νὰ δώσῃ χιλιάδες φλουρία, εἰς
 τοῦτο ἐσυμβάστημεν, ὅτι νὰ δώσῃ τὴν αὐθεντίαν μου τὰς λεγομένας
 ῖ φλουρία, καὶ πλέον νὰ μὴδὲν ἠμπορέσω ζητήσῃν τίποτες ἀπ' αὐ-
 τοῦς διὰ καμίαν ἀφορμὴν. ἔτι μὲ τὴν προειρημένην αὐθεντίαν ἐποιή-
 σαμεν ἀγάπην καὶ συμφωνίαν, καθὼς φαίνεται μὲ τὸ συνοροχάρτι,
 ὅπου ἐδόθη πρὸς τὸν μισέρ Μπενεδέτον Τριβιζᾶν τὸν ἀποκρισιάρην
 ἀπὸ τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου, ὅτι τὸ καστέλι τὸ Βάτικα καὶ ἡ
 Πόλιτζα μὲ τὴν περιοχὴν καὶ μετόχην αὐτῶν νὰ εἶναι τῆς ἐκλαμπρο-
 τάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, καὶ διὰ τοῦτο βεβαιῶ καὶ εὐεργετῶ
 νὰ τὰ ἔχουσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὸν ὄρισμόν τους, καθὼς
 ἐπαραδόθησαν πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου, καὶ
 καθὼς τὰ εἶχασιν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος τῆς αὐθεν-
 τίας μου νὰ μὴδὲν τολμήσῃ ποιεῖν ζημίαν ἢ ζητήσῃν τίποτες ἀπὸ
 τοῦς εἰρημένους τόπους. ἔτι δὲ διὰ ὅλα τὰ ἄλλα σύνορα ὁμοφωνή-
 σαμεν μὲ τὴν αὐθεντίαν, ὅτι τὰ παλαιὰ καὶ τεταγμένα σύνορα, ὅπου
 ἦταν καὶ εἶναι μέχρι τὴν σήμερον εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὰς χεῖ-
 ρας τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, νὰ ἴναι βέβαια καὶ ἀσάλευτα, καὶ οὐδεὶς
 ἄνθρωπος τῆς αὐθεντίας μου νὰ μὴδὲν τολμήσῃ νὰ εἰπῇ ἢ νὰ ἐμ-
 ποδίσῃ περὶ αὐτῶν τίποτες, καὶ βεβαιῶ τὸ συνοροχάρτην, ὅπου ἐδόθη
 πρὸς τὸν μισέρ Νικολὸν Κόκον, τὸν ἀποκρισιάρην τῆς αὐθεντίας, ἀπὸ
 τὸν μακαρίτην τὸν πατέρα μου. ἔτι νὰ ὀφείλῃ ἡ αὐθεντία μου νὰ
 ποιήσω νὰ ἐλευθερώσουν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐκλαμπροτάτης

αὐθεντίας τῆς Βενετίας, ὅπου ἐπηράστησαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς αὐθεντίας μου εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀγάπης ἀπὸ τὴν ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἔγνηεν ἡ ἀγάπη ἀνά μέσον τοῦ μακαρίτου τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, μέχρι τὴν σήμερον, εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης, νὰ ποιήσω νὰ στρέφουσι τὰ ῥόυχα καὶ ταῖς πραγματαίας τους, ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῶσι, καὶ ἂν τὰ πράγματα αὐτῶν οὐδὲν εὐρεθῶσι, νὰ τὰ πληρώνουσιν οἱ κακοποιοῦντες, καὶ ἡ αὐθεντία μου νὰ τοὺς παιδεύῃ, καθὼς θέλει τὸ δίκαιον καὶ ἡ καλὴ ἀγάπη. τὸ λοιπὸν ἐγὼ ὁ μέγας αὐθέντης καὶ μέγας ἀμοιρᾶς ὁ σουλτάν Παϊαζήτης χάν ὑπόσχομαι, ὅτι νὰ κρατῶ βέβαια καὶ ἀσάλευτα τὰ ἄνωθεν εἰρημένα κεφάλαια, ὥστε νὰ μηδὲν γένη τίποτες ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν εἰρημένην αὐθεντίαν, ἥγουν τῆς Βενετίας, ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν μου, νὰ μηδὲν γένη τίποτες μηδέποτε, εἰ μὴ νὰ μένη ἡ ἀγάπη μας ἀσάλευτος καὶ ἀνυπόκριτος μέχρι καὶ τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς. καὶ διὰ βεβαίωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν ἄνωθεν εἰρημένων κεφαλαίων καὶ ὀρκωτικῶν ἔγινε καὶ ἡ παροῦσα ἡμῶν γραφὴ ἐπὶ ἔτους 594 ἡ μηνὶ ἰανουαρίῳ ιβ' ἐν τῇ Ἀνδριανουπόλει.

Apographum extat in tabulario Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 171. Versio italia legitur ibid. f. 172.

XXIII. 1482—1483. decembri—aprili.

Sultanus Bajazet et ordo Hospitalis S. Ioannis paciscuntur de pace et de custodia Dschemi, fratris sultani.

I. Ἡμεῖς φρά Πέτρως Δαιομβουσσῶν, θεοῦ χάριτι τοῦ ἀγίου ὁσπηζίου τοῦ Ὄσπηταλλίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῶν Ἱερουσαλῆμων ταποίνως ματτωρ καὶ φύλαξ τῶν πτοχῶν καὶ πενήτων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱς τες ἡμέρες αὐτὲς τὰς διαβούσας ἠπαραλάβαμεν μέρος οἱς τετημημένοις καὶ εὐγένοις ἀποκρησιάροις ἡμῶν φρά Γοϊδόνε δὲ Μούντε Ἄρνάλ καὶ κουμεντοῦρ δὲ Κοντάτ καὶ φρά Λιονάρδω Πράτω τὸ ὀρκωτικὸν τοῦ ἠψηλοτάτου καὶ ἀνικυτάτου βασηλαίως τῶν βασιλέων, μεγάλου αὐθέντως σουλτάν Παϊαζήτου χάν, τοῦ πεφιληγμένου ἡμῶν υἱοῦ, ἀπάνο εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ἡμετέραν καθαρὰν καὶ βαιβέαν, τὸ ὁποῖον ὀρκωτικὸν διαλαμβάνη οὕτως· εἶχεν μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τὸν σημηῶν, ὡς ἤθως, ἔπειτα·

Ἐγὼ ὁ μέγας ἀθθέντης καὶ μέγας ἀμοίρας σουλτάν Παϊαζή-
του χάν καὶ υἱὸς τοῦ μακαρίτου μεγάλου ἀθθέντος τοῦ Μηχαμέτ
χάν. ἐπειδὴ ὁ ἠψηλώτατος, ἐνδεσιμότατος φρά Πέτρως Δαιομβουσών,
μέγας μαΐστωρ Ῥόδου καὶ τοῦ Ὀσπιταλλίου, εἴστηλεν τοὺς εὐγενεστά-
τους ἄρχοντας, τὸν φρά Γοϊδόνε δὲ Μούντε Ἀρνάλ καὶ κουμεντούρη
δὲ Κοντὰτ καὶ φρά Λιονάρδω Πράτω· οἱ γοῦν ἀπικρισιαρίδες εἰς τὴν
Πόρταν τῆς ἀθθεντίας μου ἦλθαν δὲ οἱ παρὸν καὶ ἐνέφεραν ὄλα
φρόνημα, ὡς καθὼς οἶσαν παραγγελεμένη, ἐζήτησαν δὲ νὰ γένη κα-
θάρη ἀγάπη καὶ ἀδόλοτος ἀναμέσων ἡμᾶς, στέργη δὲ ἡ ἀθθεντία
μου τὴν αὐτὴν ἀγάπην, οἱ ὅποια ἀγάπη ἦνε ὑφέλια καὶ ἐν τὰ δύο
μέρη, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ ἀθθεντία μου ὁμνέγω εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρα-
νοῦ καὶ γῆς καὶ εἰς τὸν μέγαν ἡμῶν προφήτην τὸν Μουαμέτ καὶ
εἰς τὰ ἑπτὰ μουσάφια, τὰ πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς μου-
σουλμάνοι, καὶ εἰς τοὺς ρκδ' προφήτας τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ζωὴν
μου καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν πεδίων μου, τὸ ἀπτέστη τὴν σήμερον νὰ
μηδὲν τοῖς ποιήσω καμίαν ζημίαν, ἐνπόδιον ἢ κακὸν, οὔτε ἡ ἀθθεν-
τία μου, οὔτε βηζηρίς μου, οὔτε σαντζηακπεηήδες μου, οὔτε ἡ σκλάβη
μου, οὔτε ὑποτακτικοί μου νὰ μηδὲν τολμήσουν ὄλωσ ποσῶς νὰ κά-
μουν πόλεμον, ἐμπόδιον, ζημίαν εἰς τὴν χώραν καὶ εἰς τὰ καστροὶ καὶ
εἰς τὰ νησιά καὶ χορία, τὰ ὅποια ἤμεν εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Ῥόδου,
καὶ τόπους ὑποτακτικούς τοῦ ἠψηλωτάτου μεγάλου μαΐστορος καὶ τοῦ
Σπηταλλίου. τὰ ὅμοια νὰ ποιήσει καὶ ὁ ἐνδεσιμότατος μέγας μαΐστορ,
οὔτε ἡ ἀθθεντία του, οὔτε ἡ συμβουλή του, οὔτε καβαλαρίδες του,
οὔτε ἡ πρῶζηζίδες του, οὔτε ἡ ὑποτακτικοί του νὰ μηδὲν καμοῦν
πώλαιμων, ἐμπόδιον ἢ ζημίαν, οὔτε στερέας, οὔτε θαλάσσης εἰς τοὺς
τόπους καὶ χώρας καὶ εἰς τοὺς ὑποτακτικούς τῆς ἀθθεντίας μου. τὸ
ὅμοιον καὶ ἡ ἀθθεντία μου καὶ οἱ ὑποτακτικοί μου, μικροὶ τε καὶ
μεγάλη, νὰ μηδὲν καμοῦν ἐνπόδιον ἢ ζημίαν πρὸς αὐτοὺς, ὕγοῦν διὰ
ἐηράς καὶ διὰ θαλάσσης.

Ἐτι ἡ πραγματευτάδες καὶ ὑποτακτικοί τῆς ἀθθεντίας μου καὶ
ὑποτακτικοί τοῦ μεγάλου μαΐστορος Ῥόδου ἀπὲ τὴν μίαν μερίαν καὶ
ἀπὲ τὴν ἄλεν νὰ ἐμποροῦν μὲ τὸ θέλημα αὐτῶν ἄφοβα καὶ ἀκλήνδυ-
ναν μὲ ταῖς πραγματίες των καὶ μὲ τὰ καλά των καὶ τὰ στάμενά
των νὰ ποιγέουν καὶ νὰ ἐρχοῦντεν καὶ νὰ στέκουν καὶ νὰ πρατιγα-
ρίζουν εἰς ὄλας τὰς χώρας καὶ καστροὶ καὶ χορία καὶ νησιά, ὕγοῦν

δίσεως καὶ ἀνατωλῆς τῆς ἀϋθεντίας μου καὶ τῆς ἀϋθεντίας τοῦ μεγάλου μαῖστορος Ρόδου, καὶ νὰ οἶνε κρατίμενοι ἢ πραγματευτάδες νὰ πληρύνουν διὰ ταῖς πραγματίες των τὰ κουμέρηκα καὶ ταῖς γαπέλαις κατὰ τάξην τοῦ τόπου, ὅπου θελοῦν εὐρέθην.

Ἔτι ἡ μὲν συνέβη τιποτὰς διάφορα εἰς τὴν μέσσην τὸν πραγματευτάδων εἰς τε ὑποτακτικὸν τῆς ἀϋθεντίας μου καὶ τοῦ ἐνδεσιμοτάτου μεγάλου μαῖστορος, νὰ ἐξετάζοντε μὲ τὴν κρίσιν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ τόπου, ὅπου θελοῦν εὐρέθην.

Ἔτι ὁ μέγας μαῖστωρ καὶ [οἱ] ὑποτακτικοὶ του καὶ ἡ πραγματευτάδες του τῆς ἀϋθεντίας του νὰ ἐμποροῦσιν νὰ εὐγάλουν καὶ νὰ ἀγοράζον μὲ τὰ στάμενά των σητάρη, κρηθάρην, ζῶα καὶ πᾶσα βητουγαλίαν ἀποῦ τοὺς τόπους τῆς ἀϋθεντίας μου.

Ἔτι ἐὰν εὐρεθοῦσιν διὰ θαλάσσου ἀρματομένα τῆς ἀϋθεντίας μου μὲ ἀρματομένα τοῦ ὀσιοτάτου μεγάλου μαῖστορος, νὰ μὴδὲν τολμήσουν ὅλως ποσῶς νὰ μὴδὲν ποιισοῦν ζημίαν, ἀμὲ νὰ τημὰ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὴν τάξην τῆς ἀγαποῖς.

Ἔτι ἐὰν φήγη σκλάβος ἄπε τὸν τόπον τῆς ἀϋθεντίας μου, καὶ ἐμπῆ εἰς τὸ νῆσιν τῆς Ρόδου ἢ ἔξω τοῦ Πετρουνίου, οἷγουν οἱ μὲν ὁ σκλάβως εἶναι μουσουλμάνος, νὰ δίδεται ἐξοπίσω· οἱ δὲ εἶναι ὁ γέννη χριστιάνος, νὰ δίδετε ἡ τιμὴ του ἄσπρα χηλία. καὶ ἡ μὲν φήγη σκλάβος ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ ἐνδεσιμοτάτου μεγάλου μαῖστορος, καὶ ἔλθῃ εἰς τὸν τόπον τῆς ἀϋθεντίας μου, ἡ μὲν ὁ σκλάβος ἔνεν χριστιάνος, νὰ στρέφετε ἐξοποιίω, εἰ δὲ ἔνεν ὁ γέννη μουσουλμάνος, νὰ δίδετε ἡ τιμὴ του ἄσπρα χηλία. ἐπὶ τούτῳ ἐγεγόνῃ καὶ ἐτελιώθη τὸ παρὸν ὀρκομοτικὸν, καὶ ὁμνέγω εἰς τοὺς ἀνοθεν ὀρκους τοῖς ὅλην μου τὴν ζωὴν νὰ ἔναι ἡ παροῦσα ἀγάπη στερέη καὶ ἀδόλοτως, ὑγοῦν ἡ ἀϋθεντία μου μετὰ τοῦ μεγάλου μαῖστωρ καὶ ἀϋθέντη τῆς Ρόδου ἔ τ ω ς ἀ π ὸ Ἰ η σ ο ὀ τοῦ ὁ μετέρου προφίτου γενήσεως , α υ π β', καὶ ἔ τ ω ς τοῦ ἡ μ ὶ ν προφίτου τοῦ Μ ω α μ ἔ θ ω π ζ' ἐ ν Ἀ ν δ ρ ι α ν ο ὀ π ὶ λ η.

Διὰ τοῦτω καὶ ἡμεῖς ὁσάν φίλοι καὶ ἡγαποιμένη διὰ ξήρας καὶ διὰ θαλάσσου νὰ μὴδὲν τὸν ποιίω καμοίαν ἐχθρίαν καὶ ταραχὴν κατὰ τὸν τρόπων τοῦ ἀνοθεν ὀρκομοτικὸν τοῦ μεγάλου ἀϋθέντος διὰ ὅλης τοῦ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμνέομεν εἰς τὸν θεόν, τὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν ἔνσαρκον ἡκονομίαν καὶ εἰς τὰ ἅγια

[καί] θεία μηστήρια τοῦ Χριστοῦ καί εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν Θεοτόκον καί εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καί εἰς τὸν τίμιον καί ζωοποιὸν σταύρον καί εἰς τὸν [προφήτην] καί βαπτιστὴν Ἰωάννην τὸν πρόδρομον καί εἰς τὰς ἀγγελικὰς καί θείας δυνάμεις καί εἰς τοὺς ἁγίους καί πανευφήμους ἀποστόλους καί εἰς ὅλους τοὺς ἁγίους τοῦ Θεοῦ προφήτας ὁσίους καί μάρτιρας μετὰ θελήματος καί βουλῆς τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν τετιμεμένων μπαλίδων, πριορίδων, προτζέρων καί φρερίδων τοῦ ἁγίου ἡμῶν κουβεντίου, ἵνα ἔχωμεν ἀγάπην στέρεαν καί ἀλληθοίνην καί βέβαιαν κατὰ τὰ καιφαλέα τοῦ λεγομένου ὀρκομοτίκου μετὰ τοῦ μεγάλου αὐθέντος καί μεγάλου ἀμήρα σουλτάν Παγθαζήτ, καί ἵνα στέργωμεν καί βαιβεοῦμεν τὰ ἄνωθεν κεφαλέα τῆς ἀγάπης, γραμμένα ἐν φωρῷ πάντι τῆς ζωῆς ἡμῶν, σοζομένου [ὅ]μοῦ καί ὁ υἱός μου ὁ μέγας αὐθέντης νὰ ἔχη πρὸς ἡμᾶς καλὴν καί στέρεαν ἀγάπην. καί εἰς μαρτηρίαν περισοτέραν καί βεβαιώσῃν ἐκρεμάσαμεν τὴν μολιβδίνην βούλαν κοίνην τοῦ κουβεντίου ἡμῶν κατὰ τάξην ἔδω ἐν Ῥόδου ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,αυβ' δικεμβρίφ ζ'

II. Ἄνικωτάτῳ, κραταιωτάτῳ βασιλεῦ τὸν βασιλαίων, μέγας αὐθέντης καί υἱός μου. ἦλθεν ἔδω ὁ εὐγενής καί τετιμημένος ἄρχος ἀποκρησιάρης τῆς ἐκλαμπρωτάτισου αὐθεντίας ὁ Χαγριατήρης, ἄρχεμεν φρόνημος καί ἄξιος καί ἠγαπημένος τῆς τιμῆς καί τοῦ διαφόρου τῆς μεγάλισου αὐθεντίας καί με πάσαν φρόνησιν καί τρόπων καλὸν καί καθαράιαις δουλίαις ἐποίησεν, καί ἀπ' ἐκοίνων ἐπαραλάβαμεν ταῖς γράφες τῆς ὑψυλωτάτησου αὐθεντίας, καί ὕγρικῆσαμεν κατὰ τὰ λόγια τοῦ ἀποκρησιάρη τὸ θέλημα τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, καί ἀπάνω εἰς τὴν ἀγάπην ὁμόσαμεν ὡσάν καθάριαν καί βαίβεαν κατὰ τὸ ὀρκομότικον. πάλιν διὰ τὸν ἐκλαμπρωτάτῳ αὐθέντην Τζητζήμη σουλτάν ὁ λεγόμενος ἀποκρησιάρης ἔφερεν τόσα λόγια τῆς μεγάλισου αὐθεντίας· ἡμεῖς διὰ τὸ γένως αὐτοῦ ἐπαραλάβαμεν τῶν μετὶν κατὰ τὸν τρόπον τὸν αὐθέντων, καί ἐστήλαμεν τῶν εἰς τὴν Φράντζαν, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον, καί δι' αὐτὰ ἐγοίνησαν μετὰ μεγάλες ἐξόδους, ὡσάν δὲν λανθάνουν τὴν ὑψηλώτισου αὐθεντίαν· διὰ τούτῳ παρακαλοῦμεν τὴν μεγάλην σου αὐθεντίαν, νὰ μηδὲν τὸν κατα-

φρονήσις, καὶ θέλις ἔχειν καὶ ἡ αὐθεντία σου ἄπε τὸν κόσμον καταφρόνεσιν, διότις ἡ ξένη τὸν λιποῦντεν, καὶ ἡ αὐθεντία σου, ὅπου σε ἔδοσεν ὁ θεὸς καὶ ἐγήνης μέγας αὐθέντης, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὴν φρόνεσιν τῆς αὐθεντίας σου δὲν πρέπη νὰ ἔχη τόσιν καταφρόνεσιν, νὰ ἔχη τίσιν τὰ ζητιμένα καὶ βλεπημένα, διότις ὅλα εἴμεν ἄκριβα κατὰ τὴν τάξην τοῦ τόπου ἐκοίνου, καὶ χωρὶς ἐξόδου τῆς ζωῆς ἡ φυλάξη πληότερα θέλη [εἶναι]· πολλὴ γὰρ ὑρέξην ἔχουν νὰ εἶναι εἰς τὰς χοίρας τῶν, καὶ ἡμεῖς ἔχομεν καθαρὴν ὑρέξην καὶ θέλημαν, νὰ εἶναι καλὰ βλεπημένος, κατὰ τὸ θέλη τὸ δίκαιον, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον καὶ ἐμπόδιον· ὅλα ταῦτα πάντα δὲν ἔνε δίχος ἐξόδου, κατὰ ποῦ γνωρίζη ἡ ὑψηλωτάτι σου αὐθεντία, κατὰ ποῦ τὰ ἐφανέρασαμεν τὸν λεγομένον ἀποκρισιάριον τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, καὶ ἀπάνω εἰς τοῦτω, διότις ἔχομεν ἐξουσίαν καὶ γραφᾶς ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ Τζητζήμη, ἐτελιώσαμεν αὐτὴν τὴν δουλίαν με τὸν ἀποκρισιάριον τῆς ὑψηλωτάτισου αὐθεντίας κατὰ τὴν δηνάμην καὶ τοὺς λόγους καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς γραφῆς [τῆς] μεγάλισου αὐθεντίας, ὅπου ἔχη ὁ λεγομένος ἀποκρισιάριος, εἰς τὸν τρόπον αὐτὸν νὰ πληρώτῃ ἡ μεγάλη σου αὐθεντία με' χηληάδες δουκάτα βενετικὰ χρίσα διὰ πάσα χρόνων, καὶ νὰ πληρώνουντε εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖράς μας εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁ ὅποιος χαρίζη εἰς τὴν πρώτην τοῦ αὐγουστοῦ τοῦ περασμένου, ὅπου εἶνεν ὁ αὐθέντης ὁ Τζητζήμης εἰς τὰς χεῖράς μας, καὶ διὰ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τοῦ χρόνου, ὅπου τρέχη ἕως μ' ἡμέραις, νὰ πληρώνουντε ἡ με' χηληάδες εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ὅταν περιλάβομεν τῆς ἀνοθεν με' χηληάδες τὰ δουκάτα, ὡχὶ ἀλίος τὸ πὸς νὰ βάλομεν βούλην καὶ τρόπον εἰς τὴν ζωὴν καὶ φύλαξην τοῦ αὐθέντος τοῦ Τζητζήμη με τὸν ἀποκρισιάριον ἡμῶν, τὸν θέλομεν στύλην γόργον με κατέρτον ἢ με καράβην εἰς τὴν Φράντζαν, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, με πώλην στενοχωρίαν αὐτὰ οὐδὲν σόνουν, νὰ βάλομεν πάσα λογίς, πωθὸν καὶ δύναμην κατὰ τὴν καθάρην καρδίαν, νὰ ἔχη πάσα ζοὴν καὶ φύλαξην, διὰ νὰ λίπουν τὰ σκάνδαλα καὶ ὀχλίταν, κατὰ ποῦ θέλη ἡ καθάρα φίλια καὶ ἡ ἀληθὲνη ἡγήνη εἰς τὴν ζωὴν μας κατὰ τὸν ὄρκον ἡμῶν, ὅπου ἐβάλαμεν εἰς τὸ καλὸν τέλος τῆς ἀγάπης, νὰ μηδὲν ἔχη ἡ αὐθεντία σου ἐνπ[ό]διον ἢ ζημίαν εἰς τὴν ἀφόρμην αὐτοῦ οὔτε στερέας οὔτε θαλάσσο ἕνεκεν τοῦτω, καὶ ἐγὼ εἰς ταῖς ἐξόδους μου καὶ εἰς τοὺς κόπους μου ἐλπίζω καὶ ἰθαρώ, νὰ

ἔχω ἀποῦ τὴν ἀϋθεντία σου μεγάλας ἀντιμηβὰς καὶ μεγάλας ἐβερ-
 γεσίας, νησία καὶ ἄλλα τοιπώτας, τὰ ὅποια ἤξεύρη καὶ ὁ ἀποκρησά-
 ριος τῆς ἐκλαμπρωτάτισου ἀϋθεντίας. ἤξευρήτω ὁ θεός, ἐὰν ἐλίκα
 ἐγὼ εἰς βαρέα χερία, ἤθελεν ἔμπη καὶ ἡ ἀϋθεντία σου πόλλα, οἶ-
 θελες κακοκαθοίσην, ἀμέ ὁ θεός καὶ τὸ ριζηκόν σου τὸ ἔφερεν εὐ-
 κολον, καὶ θάρω με τὴν βοηθοίαν τοῦ θεοῦ ἕως τὸ τέλος νὰ μηδὲν
 λίψη ἡ ἀγάποι μας. χαίροις. ἔδω ἐν Ρόδον κατὰ μηνοῖ δι-
 κεμβρίω ζ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρκου οἰκονωμίας τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀββ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιωμβουσῶν, ματιστωρ τοῦ Ὁσπη-
 ταλλίου τοῦ Ἰεροουσαλίμ.

III. Τὸ ἀνικητοτάτο καὶ κραταιωτάτο καὶ ἡψη-
 λοτάτω βασιλαίως τὸν βασιλέων καὶ μεγάλω ἀϋ-
 θέντη σουλτὰν Παταζήτ χάν.

Ἐκλάμπρη ἀϋθέντε καὶ τετιμημένοι φίλοι γνωστῶν ἐστῶ σας, τὸ
 πῶς ὁ ἐκλαμπροτάτως ἀϋθέντης ὁ Τζητζήμη σουλτὰν ἦλθεν ἔδω,
 καὶ διὰ τὸ γένος αὐτοῦ ἐπαραλάβασμέν των με τιμὴν κατὰ τρόπον
 τὸν ἀϋθέντον, καὶ διὰ τὴν καλὴν ἀφορμὴν ἐστήλαμέν των εἰς τὴν
 Φράντζαν, διὰ νὰ ἦγεν με τιμὴν κατὰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, νὰ ἔχη
 ζωὴν καὶ βλέψησιν εἰς τοὺς τόπους ἡμῶν, καὶ ταῦθα ἐποίησαν με
 καθάρην καρδίαν καὶ με μεγάλαις ἐξόδες, ἡ ποίαις οὐδέν σας λανθά-
 νουσιν, καὶ ἐκοῖ, ὅπου οἶνευ, θέλη πωλλές ἐξόδες κατὰ τὴν ποιότητα
 τοῦ τόπου ἐκοίνου. καὶ τόσα πόλλα μηδὲν τὸν καταφρονέσητε, διὰ νὰ
 ἔχη μάζη τιμέμενα, ὅσάν πρέπη κατὰ τὸ γένος αὐτοῦ, ὅσάν ἐσηντί-
 χαμε τὸν εὐγενὴν καὶ τετιμημένον ἀποκρησιάρην τὸν Χατριάζήνην,
 ἄρχον μὲν φρόνημον καὶ ἄξιον κατὰ τὴν τάξην καὶ φρόνησιν, ὅπου ἐ-
 κράτηξεν μετὰ μας εἰς τὴν δουλίαν αὐτὴν, ὅσάν ἠγαπημένος τῆς τιμῆς
 καὶ τοῦ διαφόρου τοῦ ἀϋθέντος κατὰ τὰς γραφὰς, ἐποῦ μας ἔφερεν ἀπὸ
 τὸ μέρωσ τοῦ μεγάλου ἀϋθέντος, καὶ θαροῦμε, νὰ [μὴ] ποιήσετε πληω-
 τέρας σιόπης. ὅ τι ἐποιήσαμεν, ἐγένονεν διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον
 καὶ πολλαῖς ἐχλήσαις, τὰ ὅποια ἤξεύρη, καὶ ἀνεφέραμεν καὶ τὸν λε-
 γόμενον ἀποκρησιάρην. ἔδω ἐν Ρόδον κατὰ μηνοῖ δικέμ-

βριον ζ' ἀπὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐπβ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιονβουσσῶν, μαῖστωρ τοῦ Ὀσπηταλίου τῶν Ἰερωσωλύμων.

IV. Τῆς ἐκλαμπροῦς αὐθεντήσεως πασί ἐστι φίλοις ἀκρίβοις ἡμῶν.

Νὰ τί γνωρίσι πάσα εἰς τὸ ἐγὼ ἀποκρισιάριος καὶ δοῦλος τοῦ μεγάλου αὐθέντος Παγηαζήτ χάν εἰς τὴν δυνάμην καὶ ἐξουσίαν τὸν γραμάτων τοῦ μεγάλου αὐθέντος ἐποίησα καὶ ἐτελίωσα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου αὐθέντος μὲ τὸν ἐνδεσιμότετον αὐθέντην φρὰ Πέτρω Δαιεμβουσσῶν, μέγαν μαῖστωρ τῆς βασιλείας Ρόδου, διὰ τὰς ἐξόδους καὶ βλεπίσεις τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντος Τζηζύμη σουλτάν καὶ κατὰ τὴν δυνάμην καὶ πιτρωπίαν, ὅπου ἔχη ὁ λεγόμενος αὐθέντης μέγας μαῖστορ· πρῶτο μὲν διὰ τὰς ἐξόδους καὶ βλεπώσῃν καὶ διὰ τὴν ἀφόρμην αὐτῆν νὰ πληρώσῃ ὁ μέγας αὐθέντης κάθεν χρόνον εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χοίρας τοῦ μεγάλου μαῖστορος σαρανταπέντε χηλιάδες δουκάτα χρῆσα μετρίτα εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁποῖος χηρίζῃ εἰς τὴν πρώτην τοῦ ἀγούστου τοῦ περασμένου, καὶ καθὰ χρόνων ἔαν δὲ ζῆ ἔτι διὰ τὸν χρόνον αὐτῶν, ὅπου τρέχη καὶ χηρίζῃ εἰς τὴν πρώτην τοῦ ἀγούστου τοῦ περασμένου, νὰ πληρώσῃ ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μεγάλου μαῖστορ ἕως πενήντα ἡμέραις ἀπὸ τὴν συμερήνην ἡμέρα δουκάτα βενέτικα σαρανταπέντε χηλιάδες, ἔτι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, ὁ μέγας μαῖστωρ, ὅταν περιλάβῃ τὰ ἀνοθεν δουκάτα καὶ ὕχι ἀλίως, τότες νὰ βάλῃ βουλήν μὲ πάσα σπουδὴν καὶ δυνάμην ὁ λεγόμενος μέγας μαῖστωρ, νὰ εἶναι καλὰ βλεπημένος ὁ παρὸν Τζηζύμη σουλτάνος, καὶ νὰ κάμνῃ τὰς ἐξόδους τοῦ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ μεγάλου αὐθέντος, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον. παλλὴν ἐγὼ ὁ παρὸν ἀποκρισιάριος ὁμολόγω, ὅτι ἐπαράλαβα ἀπὸ τὸν ἐνδεσιμωτάτων αὐθέντην μέγαν μαῖστωρ ἓνα χάρτην, γραμμένων τούρκηκα, συμαδεμένων τὸ σῆμαδιν τοῦ Τζηάν σουλτάνου, καὶ ἀπὸ τὸ ὅπιον χάρτην ἔχη ὅσαν ἐπίτροπως ἐξουσίαν καὶ δυνάμην, διὰ νὰ σιάσῃ τὸ παρὸν Τζηάν σουλτάνον μὲ τὸν κραταιωτάτων αὐθέντην σουλτάν Παταζήτ, καὶ εἰς τὴν δυνάμην τοῦ χαρτίου ἐγενέτων

αὐτός ὁ σιασμός, καὶ τόσω καὶ ὁμνέγω, ἦτη αὐτῷ τὸ χαρτὴν τὸ τουρ-
κυκόν, ὅπου μ' ἔδοκεν ὁ μέγας μαΐστορ, νὰ τὸ στρέψω εἰς τέρμενον
ἡμέραις πενήντα εἰς τὰς χήρας τοῦ μεγάλου μαΐστορος. καὶ διὰ
πλήα βαιβέωσιν ἀληθοῦς ἔγραψα τὰ ἀνοθεν μετὰ τὸ χειρὶν μου. ἐδό-
θη ἐν Ῥόδῳ μηνοὶ δικεμβρίο ζ' ἔτος ἀπὸ Ἰησοῦ
γενέσεως, αὐπβ'.

~~~~~

V. Τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμηρᾶ Παιαζήτ χάν
πρὸς τὸν ἐνδεσιμοτάτων, ὀσιωτάτων καὶ ὑφιλοτάτων μέγαν μαΐστωρ
φρᾶ Πέτρω Δαιομβουσόν καὶ αὐθέντην τῆς Ῥόδου τὸν ἄξιον, πρέπου-
σαν, ἀγαπημένον χαιρετήσμον νὰ δέξεσε ἀφ' ἡμῶν μετὰ δὲ ταῦτα νὰ
τηγύσκη ἢ αὐθεντία σου εἰς ὅτι ὁ ἡμέτερος ἀποκρησιάριος ἄρχον
Χαγρλατὴν πέκης ἦλθεν καὶ ἀνέφερεν τὴν αὐθεντία μου τὰς τὸν μέ-
σων ἡμῶν συνθήκας καὶ φιλίας, τὰς ὅπιας ἔστερξεν καὶ ἡ αὐθεντία
μου, καλὸν δὲ περὶ τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐποιήσατε μετὰ τὸν ἡριμένων ἀπο-
κρησιάριον τῆς αὐθεντίας μου, ἐστέρχθησαν καὶ ἐβαιβεωθήκασιν. ἔτι
δὲ καὶ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου τὴν ὑπόθεσιν, εἴ τι ἄρα ἐσιντήχετε καὶ
ἐποιήσατε μετὰ τοῦτον, ἀνεφερέτην, καὶ ἐγρίκησεν αὐτὰ ἡ αὐθεντία
μου καταλεπτῶς, ἦγον μετὰ ἐδίκην σας τρόπον καὶ καλὴν ἀπαλαγὴν
ἐπητελεστέτων, καὶ ἔμεν ἐς τὰ χέρια τοῦ ῥήγα τῆς Φράντζας, τὸ ὅπιον
ἡ αὐθεντία σας εἶπατε πρὸς τὸν ἀποκρησιάριον τῆς αὐθεντίας μου,
ὅτι ἐὰν θέλωμεν ἡμεῖς, νὰ στήλωμεν ἄνθρωπον ἔδικόν μας, νὰ εἶδῃ
τὸ ποῦ εἶναι καὶ ποῦ εὑρίσκηται, καὶ ἡ αὐθεντία σου νὰ τὸν στή-
λῃ εἰς τὸν ἡριμένον τόπον μετὰ ἐπιμελίας τῆς προσικούσις. τούτω
γοῦν ἐφάνην καλὸν πολλὰ τὴν αὐθεντίαν μου, καὶ ἐπὶ τούτῳ βούλο-
μεν καὶ θέλωμεν νὰ στήλωμεν ἀποκρησιάριον μας μέτρικον, καθὼς
πρέπη, εἰς τὸν μέγαν αὐθέντην, διὰ νὰ εἰπάγη νὰ ποιήσει καὶ νὰ
βαιβεῖσι καλὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν ἐκλαμπρώτατον ῥήγα, κα-
θὼς ἐβαιβεώθη καὶ μετὰ τὴν αὐθεντία σου. διὰ τοῦτο ἀξιοῦμε σας,
ὅτι ὅταν ἔλθῃ ὁ ἡριμένος ἀποκρησιάριος ἡμῶν αὐτόθεν, νὰ τὸν
στήλλῃ ἡ αὐθεντία σου μετὰ καλὴν συνδρομὴν καὶ μετὰ καλὴν ἀπαλαγὴν
καὶ σιντροφίαν, νὰ εἰπάγη νὰ βαιβεῖσῃ καλὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην με-
τὰ τὸν ἐκλαμπρώτατον ῥήγα. τὸ λίπον παρακαλοῦμεν σας, νὰ σπουδάσις
διὰ νὰ τελιωθῇ ἡ λεγωμένη ἀγάπη, καθὼς ἐβαιβεώθη καὶ μετὰ τὴν

αὐθεντίαν σας ἔνεμεν. τούτω θέλομεν ἔχην μὲ ταῖς ἐβεργείαις ἀφ' ἡμῶν καὶ περὶ σᾶς, τὰ ἐσηγήχητε μὲ τὸν ἀποκρισιάριον μας περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου. ἂν δώσῃ ὁ θεὸς, θαροῦμεν, ὅτι θελούσῃ γένῃ αὐτὰ καὶ μεγαλιτέρες ἐβεργείαις καὶ ἀντιμηβές. καὶ διὰ τούτω στέλωμεν τὸν ἐντιμώτατον ἄρχοντα καὶ σκλάβον τῆς αὐθεντίας μου Ἐλίας πέκην πρὸς τὴν αὐθεντίαςας, καὶ διὰ τοσοῦτο μετέρων θαροῦμεν, νὰ τοῦ στήλητε μὲ κάλαις ἀπολογίαις, διὰ νὰ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ μέλον γενέσθαι. δικεμβρίφζ' ἐν Ἀνδριανοῦ πώλη.

VI. Ἀήττητε, κραταιώτατε, ὑφιλώτατε βασιλεὺς βασιλέων καὶ ἡγαπημένε μας, γηνώσκαι, ὅτι ἐδέχθημεν ταῖς γραφαῖς τῆς μεγάλισου αὐθεντίας μὲ τὸν εὐγένην ἄρχον Ἡλίας πέκην, καὶ ὁ σκόπως τῆς γραφῆς εἶναι οὕτως, πῶς ἡ βασιλία σου ἐστήρξεσας καὶ ἐβαιβέωσας τὰς συνθηκὰς καὶ τὰς συμφωνίας ἡμῶν τὰς γενομένας διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὰς ἐξόδους καὶ βλεπωσύνης τοῦ ἀδελφοῦ σου μὲ τὸν τιμώμενον ἄρχον Χαγριάτην πέκης, τὸν ἀποκρισιάριον τοῖς βασιλίαςου, καὶ πῶς ὕρεγσε νὰ ἀποστοίλλῃς ἀποκρισιάριον οἷς τὸν κραταιώτατον βασιλέαν τῆς Φράντζας, διὰ νὰ πιοῖσι φιλίαν καὶ ἀγάπην, καὶ νὰ ἴδῃ καὶ τὸν ἀδελφόν σου, διὰ τί[ς] γραφῆς, καὶ ἐστίλαμέν των εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ῥήγως, καὶ ζητῆς ἀπιλογίαν, διὰ νὰ πράξιν τὸ μέλον γενέσθαι. ἐκλαμπρώτατος βασιλεῦ, οὐδὲν πράγμαν ἀπωκάτω τοῦ οὐρανοῦ ἀξιώτερων καὶ λαμπρώτερων, παροῦ νὰ λατρεύῃ τις τὴν ἀλληθοίαν, ἦν οὐ διὰ τὸν θυὸν δίνονται νικίσει. καὶ ἡμεῖς, φιλοῦντες τὴν ἀλλήαν ἀγάπην, καὶ φιλίαν μὲ τὴν βασιλίαν σου ἐποιήσαμεν, καὶ οὐδὲ ἐξο τῆς ἀλληθείας εἶπαμεν. φανερόν ἐστι, ὅτι ὁ ἀδελφόςου οἷς τὰς χεῖρας μας οἶνεν εἰς τοὺς τόπους μας καὶ εἰς τὰ κάστρη μας εἰς τὴν Φράντζα καλὰ κυβερνημένος καὶ καλὰ βλεπημένος, καὶ ἐξαρχῆς, ὅτη ἦλθεν εἰς τὰς χεῖρας μας, οὐδὲν εἶπων ὁ νοῦς μας ἀλοῦ νὰ τὸν ἐστέλωμεν, οἱ μὴ εἰς τὴν Φράντζαν, διότι ἡμεῖς, ὅπου ἐγενήθημεν καὶ ἀνεθράφημεν πολλὴν καιρὸν εἰς τὸ πλεύρων τοῦ ὑψηλωτάτου ῥήγως, ἠξεύρωμεν τὴν μεγαλωτάτην τῆς βασιλίας τὴν δικαιοσύνην, τοὺς νόμους, τοὺς τρόπους καὶ τοῦ ῥήγως τὴν ἀρετὴν, τὴν φιλανθρωποίαν, ὡστὶς φιλώτην, ἀλληθίαν, ἔτι δὲ καὶ τὴν χάριν καὶ φιλίαν, ὅπου ἔχη εἰς ὅλας καὶ εἰς τὴν τάξην καὶ πώλλην ἡμῶν, ὡσὰν κτίστωρ καὶ διαφέστορ, γινώσκομεν ἀφυρωτῶς, ὅτι οὐδὲ ὀθέλη

πιοίσοι ὁ μέγας ῥῆξ ἀλὼ παρὰ τὸ θέλωμεν ἡμεῖς εἰς τὰ πράγματα
 τοῦ ἀδελφοῦ σου. διὰ τούτω πᾶσα ἀμφηβολία ὡς λίψη, ἐ τιμίς γρα-
 φές τοῦ ἀδελφοῦ σου φένετε, πῶς εἶνεν κρατημένος, νὰ ποιίσει κατὰ
 τὴν βουλήν καὶ τὸ θέλημα ἡμῶν, καθὼς μᾶς ἔδοκεν ἐξουσίαν, νὰ
 σιάσομεν ταῖς δουλῖς του μετὰ τὴν ἐκλαμπρωτάτην αὐθεντία σου, καὶ
 δὲν ὑνπωρῆ νὰ ᾿πῃ ἄλλος ἀπάνω εἰς αὐτῷ· πολλὴ γὰρ πρισκοῦτεν
 καὶ ἐπεθημοῦν μετὰ πώλλας πράξεις καὶ χάριτας τοῦ ἀδελφοῦ σου,
 ἀλόμως ἡμοῖς οὐδὲν μᾶς ἐφάνην νὰ πράξωμεν τίποτας διὰ τὴν ἀνά-
 παυσιν τῆς βασιλείαςου, ἀναμένοντες, νὰ ποιίσεις καὶ νὰ τελειώσης,
 ὅσα ἐβραιεῶσαμεν διὰ τὸν ἀδελφόν σου. ὅτι νὰ ὕξεύρη ἡ βασιλία
 σου, πῶς μετὰ γραφές τοῦ ἀνιψίου μου, ὁ ὅπως εἶνε βλέπηός του, ἐμά-
 θωμεν, ὅτι εἰς τὰς ιε' τοῦ ὀκτωβρίου εὔθασεν ὁ ἀδελφός σου εἰς τὴν
 Βηλὰ Φράνχαν εἰς τὴν στερεάν, καὶ ἐκαβαλίκευσεν εἰς τὰ κάστρη μας
 καὶ εἰς τοὺς τόπους μας· ἀλλὰ, ὀφηλώτατε βασιλεῦ, ἐπενοῦμεν καὶ
 ὀφόνομεν εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν βουλήν καὶ τὸ θέλημα τῆς βασιλεί-
 ασου, διὰ νὰ στήλλης ἀποκρισιάριον εἰς τὴν Φράντζαν, διὰ νὰ ποιίσει
 ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τὸν ῥῆγα, καὶ τούτω κρατιωτ' ἀφορωτῶς ὁ
 καὶ θέλη γενὴν καὶ θέλη οἶδειν καὶ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ἐν τούτῳ
 νὰ φάνη εἰς ὅ τι λέγωμεν, ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ἀμφιβολίαν, καὶ ἡμεῖς νὰ
 τὸν δόσωμεν, νὰ καταλάβῃ τῆς βούλης μας διὰ τὴν συντροφία
 σου, καὶ νὰ τὸν συνδράμῃ διὰ δούλευσιν τῆς βασιλείαςου. καὶ τούτῳ
 ὅς τῷ ἡξεύρη ἡ βασιλία σου, ὡς πωτε κρατῖτε καὶ φυλάττετε ἡ
 φιλία ἡμῶν καὶ ἡ ἀγάπη, θέλη οἶστεν καὶ ἡ φυλία τοῦ ῥῆγος βε-
 βαιωμένοι· ἀλλὰ, φρονιμώτατε βασιλεῦς, ἐπέρασαν ἡ' ἡμέραις, καὶ μετὰ
 μεγάλοις ἐξόδες κυβερνοῦμεν καὶ βλέπωμεν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ὁ
 κερὸς περνᾷ μετὰ ζημίαν διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς βασιλείαςου, ἀναμέ-
 νοντα τὴν συνπόβασιν τῆς ἐξόδου τοῦ ἀδελφοῦ σου νὰ ἔχῃ τέλος·
 διὰ τούτω εἶναι ἀναγγαίω κατὰ τὰ στηχύματά μας, νὰ τὰ ἀπο-
 στήλῃ ἡ βασιλία σου τὴν πρώτην ἀπόδωσιν τὸν μετὰ χηληάδον τὰ
 δοσκάτα, καὶ μάλιστα ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ πρέπων, νὰ φροντίξῃ ἡ
 αὐθεντία σου τὸν ἀδελφόν σου, καὶ ὄχι ἄλλος, καὶ τούτω εἶναι ἐπένε-
 των παρὰ θεῶ καὶ παρὰ ἀνθρώποις, καὶ μετὰ τούτω νὰ ἀνάπευτε, καὶ
 κάμνοντας ταύτων ἡ βασιλία σου ἀπόστηλε καὶ τὸν ἀποκρισιάριον
 σου κατὰ τὴν ὄρεξιν καὶ θέλησιν τῆς ὀψιλωτατίσου αὐθεντίας. διὰ
 τούτω ἀναμένωμεν ἀντίλογον εἰς ἡμέραις λ'· καὶ γὰρ ἡμεῖς φυλάττο-

μεν καλήν γνώμην καὶ ἀλήθειαν εἰς τὴν βασιλείαν σου, διότι ἡ καθολικὴ φηλία εἶνεν θεμελιωμένη εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ οὕτως καθηκάστην ἡμέραν θέλη φένεσθαι ὁ νοῦς μας καὶ ἡ καρδία μας ἀληθινήν καὶ ὀρθήν. καὶ διὰ τὸ μὴδὲν μακρηνοῦν πλέων τὰ πράγματα, στέλωμεν τὸν εὐγενῆ καὶ πιστὸν ἡμῶν φύλον Ποισόν. χαίροις. ἔδω ἐν Ῥόδῳ ἰανουαρίου κέ' αὐπβ'.

Τὸ ἡπηνροφανεστάτῳ καὶ ἀνδρικωτάτῳ καὶ ἀητετήτῳ βασιλῆ τὸν βασιλέων καὶ μεγάλῳ αὐθέντῳ σουλτάν Παταζήτ χάν.

Φρὰ Πέτρως Δαιωμβουσσών, μαίτωρ τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἰερωσωλίμων.

VII. Τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμηρᾶ σουλτάν Παταζήτ πρὸς τὸν ἡψηλότατον, ὀσιώτατον, ἐνδαισιμώτατον, πάσης τιμῆς καὶ φρονήσεως ἄξιον φρὰ Πέτρων τῶν Δαιωνβουσσών, μέγαν μαίτωραν τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἰερωσωλίμων, αὐθέντης Ῥόδου καὶ ἡγαπημένον πατῆρ τῆς αὐθεντίας μου, τὸν ἄξιον, πρέπωντα, ἡγαπημένον χαιρετισμὸν νὰ δέκτητε ἢ ὀσιωτίσου. τηούτως τὰς γραφάσου ἐδεξάμην παρὰ τοῦ σκλάβου τοῦ Ἐλιαζοῦ πάση καὶ παρὰ τοῦ φυλοῦ τῆς ὀσιωτίσου μιστοῦ, καὶ ἡ τῆ μάς γράφης, εἶναι καλὰ καὶ ἐπιτίδια καὶ φρόνημα. τὸ μὲν πρότω, ὁ παρὸν μου ἀδελφὸς εἶναι καλὰ εἰς τὰς χοίρας μας καὶ εἰς τὰ κάστηρ μας, καὶ ἡ μὲν θέλετε νὰ πιστεύσετε καὶ νὰ καταλάβετε παντελὸς καθαρὰ, νὰ στήλης τὸν παρὸν ἀποκρισιάριον, καὶ οἱμῖς νὰ τὸν στηλοῦμεν μὲ ἐνάν μας ἄρχον καβαλαίρην καὶ μὲ καλήν συνδρομήν νὰ οἰπάγη εἰς τῶν ἐκλαμπρώτατον ῤίγαν, νὰ ποῖσι ἀγάπην, καὶ νὰ φέρη καὶ χαρτία τούτου, νὰ ἔχη ὁ μέγας αὐθέντης ἡρένην καὶ ἀγάπην μὲ τὴν Ῥόδον, οὕτως στέργω καὶ ἐγὼ τὴν παροῦσαν ἀγάπην καὶ κατὰ τάξην, ἡγοῦν διὰ ξήρας καὶ θαλάσου νὰ ἔνεν ἡρήνη ἀναμέσον μας, καὶ στέργω αὐτά. οἱ τη ἄρα συμφωνῆ ἐποιήσατε διὰ ἐξόδες καὶ θροφήν καὶ βλεποσίνην τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὁποῦ εἶναι ἔδω κρατημένος καὶ φυλαμένος εἰς τὰς χεῖρας μας, ἡ ὅς ἦστο νὰ διδοῦντῃ ἡ παρὸν συμφωνίας, ἡγοῦν τὰ ἄσπρα εἰς τὴν Ῥόδον, νὰ εἶναι καὶ ὁ παρὸν φυλαμένος εἰς τὰς χεῖράς μας, καὶ ἐνεκὸν τούτου καμία ὀχλήσι καὶ ἀμφηβολία νὰ μὴ δὲν μένη. ἐπὶ τούτῳ θαρῶ μὲ τὴν βωήθηαν τοῦ θεοῦ καὶ μὲ σηνδρομήν καὶ βωήθηαν ἐδικίνας